

Verksamhetsberättelse Mälardalens frilansklubb 2009

Verksamhetsområden:

Mälaredalens frilansklubb hade 974 medlemmar 1 januari 2010. Det är en minimal ökning jämfört med 1 januari 2009, då klubben hade 972 medlemmar.

9 styrelsemöten har hållits under verksamhetsåret. Prioriterade områden har varit:

- Villkoren på arbetsmarknaden för frilansar.
- Medlemskontakt genom utbildningar, möten och seminarier
- Upphovsrätt och fulavtal

Villkoren på arbetsmarknaden för frilansar.

Samarbete med arbetsplatsklubbar

Vår viktigaste uppgift är att slåss för skäliga arvodesnivåer för alla frilansjournalister. I detta syfte har vi under de senaste åren satsat på att bygga upp ett samarbete med några av de anställdas fackklubbar. Under verksamhetsåret 2009 har arbetet fortsatt.

Bland annat har vi, i samarbete med arbetsplatsklubbarna, försökt få en överblick över hur frilanssituationen ser ut på arbetsplatserna. Vi har även arbetat för att få till nätverk mellan frilansar som arbetar för samma uppdragsgivare.

”Efterlysningar” av frilansar har dock gett mycket blygsamma resultat. På SVT har några möten mellan frilansar och arbetsplatsklubb varit inplanerade under året, men fått skjutas upp på grund av för litet intresse från frilansarna.

Expressen är dock ett exempel på tidning där ett par frilansar börjat samarbeta med en representant för arbetsplatsklubben för att bland annat utbyta lönestatistik.

Tyvärr har kontakten med arbetsplatsklubbarna också blivit lidande på grund av krisen. Flera tidningar där vi haft bäst kontakter, som på DN och Aftonbladet, har drabbats av nedskärningar och omorganisationer under året. Arbetsplatsklubbarna på dessa tidningar har fokuserat på sina egna akuta problem.

Arvodesguiden

Arvodesguiden är ett verktyg för att jämföra vad olika uppdragsgivare betalar, för att varna för dem som betalar dåligt och rekommendera dem som betalar bra, och på så sätt få upp frilansarvodena. Mälardalens frilansklubb är den största finansiären bakom Arvodesguiden. Själva arbetet med guiden sköts dock av en särskild grupp under ledning av Rickard Jakbo.

Under året har gruppen diskuterat flera förslag på förändringar av Arvodesguiden. Bland annat vill man lägga till en kommentarsfunktion, samt ge journaliststudenter tillgång till Arvodesguiden, trots att de inte kan vara frilansmedlemmar i förbundet.

Mälardalens styrelse har beslutat att bidra med pengar till utvecklingen från klubbens kassa. Guidegruppen ska även undersöka om förbundet kan bidra med pengar och/eller administrativ hjälp för att öppna guiden för studerandemedlemmar, eftersom deras medlemsavgifter går till förbundet och inte till frilansdistriktet.

Under året har man också arbetat med marknadsföringen av guiden och haft en kampanj för att öka antalet rapporter som lämnas in. Kampanjen har varit lyckad.

Fackligt stöd för medlemmar

Styrelsen blir ibland kontaktad av enskilda medlemmar som vill ha vår hjälp att medla med uppdragsgivare. Det kan till exempel gälla sänkta arvoden, utebliven betalning eller uppdrag som ställs in i ett sent skede. Vi hjälper gärna till där vi kan, i annat fall hänvisar vi till rätt personer på förbundet. Under verksamhetsåret har styrelsen kunnat stötta enskilda medlemmar på detta sätt.

Utbildningar, möten och seminarier

Frukostmöte om smarta IT-lösningar

3 april hölls ett frukostmöte i Stockholm om hur frilansjournalister kan använda IT-lösningar, som RSS-bevakning, för att underlätta sitt arbete. Intresset var stort och frukosten blev en succé, med 18 närvarande och mycket intressant information som Peter Pettersson stod för.

Nätverksträff

17 april höll Kristina Mattsson och Eva Brenckert i en träff i Stockholm för frilansare som vill gå med i/starta nätverk. Nätverksträffen lockade 8 personer, deltagarna verkade nöjda och flera av dem planerade fortsatta träffar

Medlemsmingel

27 maj anordnades ett mingel på Södra Teatern / Mosebacke i Stockholm dit alla Mälardalens medlemmar var välkomna. Närmare 30 personer kom och lät sig bjudas på wraps och varsitt glas vin eller öl, och kvällen blev mycket lyckad.

Frukostmöte om scoop

I oktober hölls ett frukostmöte i Uppsala med frilansjournalisten Anna Franklin under temat ”Vad göra med ett scoop?”. 11 personer kom, varav 4 var nya bekantskaper

Frukostmöte med Vibeke Olsson

Frukostmötet med författaren och researchern Vibeke Olsson den 9 oktober i Stockholm lockade omkring 17 närvarande. Mötet var mycket trevligt, Vibeke Olsson pratade bra och inspirerat om historisk research, och många av de närvarande bidrog med frågor.

Frilansseminarium i Uppsala

I november anordnades ett halvdagsseminarium i Uppsala där frilansjournalisten Cenneth Sparby talade om Konsten att sälja frilansmaterial. Dessutom fanns utrymme för en diskussion samt frågan ”Hur möter vi krisen?”. 12 personer lockades.

Fotokurs för reportrar

10 november anordnade vi en halvdags fotokurs i Stockholm där frilansreportern och – fotografen Hasse Hedström lärde ut hur skrivande reportrar kan förbättra sitt fotograferande och få bra bilder – samt ta ordentligt betalt för dessa - de gånger uppdragsgivaren inte skickar med en fotograf.

Kursen var mycket uppskattad. Omkring 25 frilansjournalister deltog.

Frilansmingel

16 november anordnades ett mingel på Strand i Stockholm i samband med att Frilans Riks höll nordiskt ”minitoppmöte” i Stockholm. Mälardalens medlemmarna bjöds på mat och frilansare från Norge och Danmark talade om sina erfarenheter av frilansande och upphovsrätt.

Frukostmöte om kreativitet

I december hade vi ett frukostmöte i Uppsala med författaren, dokumentärfilmaren och idésprutan Anette Skåhlberg om kreativitet, att göra det man vill och få det gjort. 8 personer kom, varav 2 var nya bekantskaper.

Frukost om frilanssamarbeten

25 januari 2010 talade Jan Forslund från Coompanion, rådgivare i kooperativt företagande, om hur man som frilansjournalist kan vinna på att samarbeta med andra frilansar. Frukosten, som hölls på Hartwickska palatset, lockade 18 personer.

Mentorsprojekt

Under verksamhetsåret har styrelsen arbetat med ett nytt mentorsprojekt. Mentorsprojektet, som nu har dragit igång, kommer i huvudsak att äga rum under våren 2010. Omkring femton par med adepter och mentorer deltar i projektet. Nytt för den här gången är att vissa av paren kommer att sköta sin kontakt på distans – ett par mellan Sverige och USA.

Snackbar

Styrelsen har bevakat mejlinglistan Snackbar för att hålla sig uppdaterade om vilka ämnen som diskuteras i frilansvärlden utanför den rent fackliga arenan.

Upphovsrätt

Upphovsrätten har blivit en allt viktigare fråga i takt med att klimatet för frilansjournalister hårdnar. Under verksamhetsåret har styrelsen samarbetat med Frilans Riks i arbetet med upphovsrättsfrågor.

Styrelsen har sedan våren 2009 en upphovsrättsansvarig. Under verksamhetsåret har detta varit Madeleine Bäck.

Under arbetet för upphovsrätten har styrelsen bland annat dragit igång diskussioner på listan för fackligt förtroendevalda. Peter Pettersson har också haft med en debattartikel i Journalisten.

Styrelsen har även arbetat för att samla exempel på uppdragsgivare som inkräktar på upphovsrätten med så kallade ”fulavtal” samt för att skapa nätverk mellan frilansjournalister som arbetar för sådana uppdragsgivare.

18-19 november deltog Madeleine Bäck, Beata Hansson, Karin Tideström och Kristina Mattsson i Frilans Riks upphovsrättskurs på Djurö.

Madeleine Bäck och inadjungerade Karin Tideström har också varit med på ett upphovsrättsmöte med representanter för Frilans Riks och andra frilansklubbar. En upphovsrättskampanj är på gång.

24 februari anordnade Frilans Riks en manifestation med anledning av ett upphovsrättsvidrigt frilansavtal från Bonniers. Deltagare från Mälardalens styrelse fanns på plats.

Övrigt

Frilans Riks årsmöte

Vid Frilans Riks årsmöte 26 mars deltog större delen av föreningens styrelse. Mälardalens motion om att behålla taket i Snackbar gav upphov till diskussion. Motionen drogs slutligen tillbaka då Frilans riks lovat att ge ”barmästaren” tydligare instruktioner att hålla efter inläggen.

Mälardalens motion om att lägga klubbkontaktdagen dagen före årsmötet röstades ner, medans styrelsens motion om en etikkurs för frilansar röstades igenom (se nedan).

På klubbkontaktdagen den 27 mars deltog Kristina Mattsson och Inga-lill Cras från styrelsen samt Göran Schüsseleder. Bland annat diskuterades handlingsplanen mot fulavtal, och det nordiska samarbetet och kommande mötet på Åland.

Flera klubbar, som Södra, Västra och Östergötland, kom fram och anmälde intresse för att vara med och betala för arvodesguiden, som idag finansieras till största delen av Mälardalens frilansklubb och sedan Frilans Riks.

Etik

Vid Frilans Riks årsmöte 2009 motionerade Mälardalens Frilansklubb om en etikkurs för frilansar. Motionen röstades igenom för att lämnas vidare till förbundet.

Någon etikkurs för frilansjournalister anordnades dock inte under året. I stället hade förbundet reserverat ett fåtal frilansplatser på sin etikkurs för anställda. Intresset från frilanshåll var stort. Dessvärre var inte intresset från de anställdas sida lika stort och kursen ställdes in.

Under hösten 2009 har frågan om etik för frilansjournalister dykt upp allt oftare, bland annat på Snackbar, på Servicebolagets företagarkurs och i grävande journalisters tidning Scoop. Styrelsen har tagit fasta på etikintresset och anordnar en etikdebatt i samband med föreningens årsmöte 12 mars 2010.

Nya frilansjournalister och studenter

Då samhällsklimatet varit som det varit under verksamhetsåret har allt större resurser lags på det prioriterade upphovsrättsarbetet. Uppsökande kontakt med journaliststudenter och aktiviteter som ”Äntligen frilans” har därför inte hunnits med.

Styrelsen för Mälardalens Frilansklubb 2009

xx/3 2010

Kristina Mattsson
Madeleine Bäck
Frida Johansson
Beata Hansson
Eva Brenckert
Inga-lill Cras
Peter Pettersson
Annette Wallgren
Karin Tideström (adjungerad)